

УДК: 378.016:81(043.5)

DOI: 10.26697/ijes.2019.2.06

Позанавчальна іншомовна підготовка студентів аграрних закладів вищої освіти України у другій половині ХХ ст.Аспірант **Хоменко Л. М.**¹¹ Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, Україна**Резюме****Вступ:**

На сьогоднішній день очевидно є потреба знаходження нових шляхів оптимізації освітнього процесу в аграрних закладах вищої освіти. Одним із перспективних напрямів цієї оптимізації є подальша розробка теоретичних засад різних видів і форм діяльності студентів. У цьому зв'язку актуальним є вивчення попереднього досвіду позанавчальної іншомовної підготовки. Використання наявних позитивних здобутків цього виду діяльності сприятиме більш ефективному набуттю професійних та конкурентних якостей майбутніми фахівцями-аграріями.

Мета дослідження – схарактеризувати особливості та структурні компоненти позанавчальної іншомовної підготовки студентів аграрних закладів вищої освіти України другої половини ХХ ст.

Результати:

Однією із визначальних умов успішності іншомовної підготовки студентської молоді є інтеграція навчальних та позанавчальних видів діяльності. Остання має ряд особливостей, зокрема проводиться у вільний час та на добровільних засадах, може проходити як за участі викладачів, так і без неї. Завдяки їй створюється природне мовне середовище, перебуваючи в якому студент отримує можливість міжкультурного та професійно-орієнтованого автентичного спілкування.

Завданням позанавчальної діяльності з іншомовної підготовки студентів аграрних закладів вищої освіти протягом досліджуваного періоду був розвиток умінь працювати з різноманітною іноземною літературою за спеціальністю: періодичними виданнями, довідниками, термінологічними словниками. Позанавчальна діяльність мала сприяти швидкій адаптації молодих людей до іншомовного середовища, готувати їх до самоосвіти та удосконалення рівня володіння іноземною мовою і після закінчення навчання.

Позанавчальна діяльність з іншомовної підготовки студентів будувалася на основі ряду принципів. До них відносилися: принцип добровільності, урахування індивідуальних особливостей студентів, взаємозв'язку з навчальною діяльністю, системності, використання міжпредметних зв'язків. За своїм змістом позанавчальна робота передбачала використання нових, маловідомих матеріалів, пізнавальна цінність яких сприяла розвитку умінь іншомовного спілкування. Для цього студенти

оволодівали методами пошукової та дослідницької діяльності, працюючи з текстами чи довідковою літературою. Зміст позанавчальної роботи спрямовувався і на розв'язання ряду комунікативних завдань: умінь вступати в діалог, вести бесіду, як на побутову, так і на професійну тематику.

Для вирішення окреслених завдань і впровадження намічених змістових орієнтирів позанавчальної іншомовної освіти використовувалися різні організаційні форми. Наприклад, студенти готували випуски стінгазети на іноземних мовах. Учасники гуртків художньої самодіяльності деякі номери виконували на іноземних мовах.

Значною мірою розвитку позанавчальних форм іншомовної освіти сприяло залучення аграрних навчальних закладів до підготовки іноземних спеціалістів сільського господарства. Переважно це були представники Афганістану, Гани, Гвінеї, Іраку, Того та інших країн. Вони не володіли російською, але вільно спілкувалися на англійській та французькій мовах, створюючи природне іншомовне середовище для українських студентів. Основними формами організації комунікації між представниками різних студентських мовних груп у сільськогосподарських інститутах були: спільне проживання у кімнатах гуртожитків українських і іноземних студентів; Ради дружби, клуби інтернаціональної дружби, органи студентського самоуправління; трудова діяльність в інтернаціональних будівельних і сільськогосподарських загонах; участь у спортивних змаганнях.

Висновки:

Отже, нами розглянуто особливості, завдання, принципи, зміст та організаційні форми позанавчальної іншомовної підготовки студентів аграрних закладів вищої освіти України у другій половині ХХ ст.

З'ясовано, що цей вид діяльності сприяв розвитку умінь іншомовної комунікації, сприяв поліпшенню якості професійної підготовки студентів, формував у них потребу у подальшому вивченні іноземних мов.

Інформація про автора:

Хоменко Лідія Миколаївна – аспірант, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, Суми, Україна.

Наукові інтереси: історія, теорія, методика іншомовної освіти в аграрних закладах вищої освіти; <https://orcid.org/0000-0002-4024-2376>.

Автор-Кореспондент:

Хоменко Лідія Миколаївна

Email Автора-Кореспондента:

lidiia.khomenko@gmail.com